

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญ

โดยทั่ว ๆ ไป องค์การธุรกิจใหญ่ ๆ จะสามารถแบ่งประเภทได้เป็น ๒ ประเภท คือ

๑. ธุรกิจผลิตกรรม (Productive Business)
๒. ธุรกิจบริการ (Service Business)

ในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะธุรกิจบริการ ธุรกิจประเภทนี้สินค้ามีใช้สิ่งที่มีตัวตน สินค้านั้น ๆ เป็นสิ่งที่จับต้องไม่ได้ และเป็นการให้บริการเพื่อความสะดวก, สบาย, ปลอดภัย และอื่น ๆ ดังนั้น หากจะแยกพิจารณา ก็อาจแบ่งออกได้เป็น

๑. ธุรกิจบริการโดยทั่ว ๆ ไป เช่น กิจการโรงแรม ห้องอาหาร และอื่น ๆ
๒. ธุรกิจบริการทางการเงิน ซึ่งได้แก่ สถาบันการเงินต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน และของภาครัฐบาล

ธุรกิจบริการทางการเงิน นับเป็นกลไกตัวจักรสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศที่จะก่อให้เกิดการจ้างงาน การลงทุน ซึ่งจะนำไปถึงการผลิต ธุรกิจบริการด้านการเงิน คือ สถาบันการเงิน หากไม่นับรวมธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว สถาบันการเงินดังกล่าวในประเทศไทยสามารถแบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท^๑ ด้วยกันคือ

^๑ตรีสิลล์ จันทร์เทียน, "การศึกษาการจัดตั้งสำนักงานเขต/ภาคของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาพาณิชยศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๒, หน้า ๑๑.

- ๑. ธนาคารพาณิชย์
- ๒. ธนาคารออมสิน
- ๓. บริษัทเงินทุนและบริษัทหลักทรัพย์
- ๔. สถาบันการเงินเฉพาะอย่าง
 - ๔.๑ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 - ๔.๒ บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
 - ๔.๓ ธนาคารอาคารสงเคราะห์
 - ๔.๔ สำนักงานธนกิจอุตสาหกรรมขนาดย่อม
- ๕. กิจการประกันชีวิต สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ออมทรัพย์
- ๖. บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ และโรงแป้งจำนำ

ในบรรดาสถาบันการเงินทั้ง ๖ แห่ง จากรายงานฝ่ายวิชาการธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง "Thailand's Financial Institutions: Brief Description and Comparative Analysis of their Roles in Mobilizing Saving and Prividing Credit" พบว่าในบรรดาสถาบันการเงินของประเทศไทย บริษัทการเงินสามารถระดมเงินออมจากระบบเศรษฐกิจได้เป็นอันดับสาม ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๖-๒๕๒๐ หรือร้อยละ ๔.๕ ของเงินออมที่ระดมโดยสถาบันการเงินทั้งหมด โดยเฉพาะในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เลื่อนขึ้นมาเป็นอันดับสอง หรือร้อยละ ๑๐.๔ ของเงินออมเมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นสถาบันทางการเงินที่ระดมเงินออมได้เป็นอันดับหนึ่งคือร้อยละ ๗๒.๗ ก็ยังเห็นว่าบริษัทการเงินเป็นแหล่งระดมเงินออมที่น่าสนใจมาก เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยได้ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๓๑ และมีสาขาถึง ๑๑๔๕ สาขา^๑ ในขณะที่บริษัทการเงินเพิ่งก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และมีสาขาเพียง ๓๒ สาขา ยิ่งกว่านั้นอัตราการเพิ่ม

^๑วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ ประเทศไทยมีธนาคารพาณิชย์เปิดดำเนินการทั้งสิ้น ๓๐ ธนาคาร จำนวน ๑๒๔๔ สำนักงานโดยแยกเป็น

- ธนาคารพาณิชย์ไทย ๑๖ ธนาคาร จำนวน ๑๒๗๔ สำนักงาน
- ธนาคารพาณิชย์ของต่างประเทศ ๑๔ ธนาคาร จำนวน ๒๐ สำนักงาน

ขึ้น (Growth rate) แต่ละปีของการระดมเงินออม เปรียบเทียบกับสถาบันการเงินอื่นแม้แต่ธนาคารพาณิชย์ บริษัทการเงินยังมาเป็นอันดับหนึ่ง นั่นคือ เฉลี่ยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๒๐ บริษัทการเงินสามารถระดมเงินออมเพิ่มขึ้นเป็นอัตราถึงร้อยละ ๔๐.๓ ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์ระดมเพิ่มขึ้นได้เพียงร้อยละ ๒๒.๒ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับเงินออมของภาคเอกชนทั้งหมด บริษัทการเงินก็เป็นสถาบันการเงินที่ระดมเงินออมได้เป็นอันดับสองในบรรดาสถาบันการเงินอื่น ๆ คือร้อยละ ๕.๖ ของการออมทั้งสิ้นของเอกชน ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์เป็นอันดับหนึ่ง คือ ร้อยละ ๒๗.๖^๑

ส่วนกรณีของการให้เครดิตในระบบเศรษฐกิจก็เช่นกัน จากระบบงานฉบับดังกล่าว ทำให้ทราบว่าในจำนวนเครดิตทั้งหมดที่ปล่อยโดยสถาบันการเงินต่าง ๆ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๒-๒๕๒๐ บริษัทการเงินเป็นอันดับสองหรือร้อยละ ๑๒.๐ ของเครดิตทั้งหมดที่ให้โดยสถาบันการเงินต่าง ๆ ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์เป็นอันดับหนึ่ง คือ ร้อยละ ๗๕.๔ โดยเฉพาะในปี ๒๕๒๐ บริษัทการเงินให้เครดิตถึงร้อยละ ๑๔.๔ ในทำนองเดียวกับการระดมเงินฝาก อัตราการเพิ่มขึ้นแต่ละฉบับของเครดิตที่บริษัทการเงินให้ก็ยังมีระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๓-๒๕๒๑ เฉลี่ยสูงถึงร้อยละ ๗๓.๘ ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์มีอัตราเฉลี่ยในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๒๑ เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๒๐.๘ ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับการลงทุนของเอกชนทั้งหมดในระบบเศรษฐกิจ บริษัทการเงินให้เครดิตถึงร้อยละ ๘.๖ ของการลงทุนทั้งหมด โดยเป็นอันดับสองในบรรดาสถาบันการเงินทั้งหมด ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์เป็นอันดับหนึ่ง คือร้อยละ ๒๐.๔ ของการลงทุนของเอกชนในระบบเศรษฐกิจ ทั้งนี้เฉลี่ยตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๐๗-๒๕๒๑^๒

^๑ รุไลลักษณ์ ไทยอุตส่าห์ และคนอื่น ๆ, ความสำคัญของปัญหา, รายงานผลการวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ห้วงบุคคลของบริษัทการเงินในเชิงปริมาณ (ภาควิชาเศรษฐศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน : กรุงเทพฯ), หน้า ๑.

^๒ เล่มเดียวกัน, หน้า ๑-๒.

จากตัวเลขข้างต้นก็คงจะเห็นความสำคัญของบริษัทเงินทุนที่มีต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมแล้ว ซึ่งยิ่งบริษัทเงินทุนมีความสำคัญและเจริญก้าวหน้าขึ้นเพียงไร ก็จะทำให้ระบบเศรษฐกิจดีขึ้นเพียงนั้น สถาบันทางด้านตลาดทุนอีกสถาบันหนึ่งซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง สถาบันนั้นคือ ตลาดหลักทรัพย์นั่นเอง ดังนั้นช่วงที่บริษัทเงินทุนขยายตัวอย่างรวดเร็วในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๗-๒๕๒๐ ก็เนื่องด้วยเริ่มมีการดำเนินการซื้อขายหุ้นของตลาดหลักทรัพย์

การซื้อขายหลักทรัพย์ในปี พ.ศ. ๒๕๑๘ และ ๒๕๑๙

ใน ๒ ปีนี้ปริมาณและมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ยังมีน้อย เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์เป็นของใหม่สำหรับเมืองไทย มีมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ภาคเอกชนเฉลี่ยต่อวันทำการเพียง ๓,๓๗๑ และ ๔,๐๐๖ ล้านบาทตามลำดับ ทั้งนี้เพราะภาวะการเมืองและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมของประเทศ และอุปทานของหลักทรัพย์มีน้อย คือ เพียง ๒๗ และ ๓๒ หลักทรัพย์ หลักทรัพย์ที่มีความคล่องตัวสูงคือ หลักทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ โดยมีมูลค่าการซื้อขายสูงถึงร้อยละ ๗๖.๕๖ และ ๖๓.๔๘ ของมูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์ภาคเอกชนทั้งสิ้น

การซื้อขายหลักทรัพย์ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐

มีอุปทานของหลักทรัพย์เพิ่มเป็น ๔๖ หลักทรัพย์ การซื้อขายหลักทรัพย์มีมากขึ้น ซึ่งสามารถแบ่งพิจารณาได้เป็น ๓ ช่วงด้วยกันคือ

- ๑. ในเดือนเมษายน ดัชนีราคาหุ้นที่สโกมีค่าสูงสุดในวันที่ ๑๔ เมษายน เท่ากับ ๓๑๔.๘ จุด เทียบกับวันเปิดทำการวันแรกของปี ๒๕๒๐ ซึ่งเท่ากับ ๒๑๖.๗ จุด
- ๒. ในเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ดัชนีราคาหุ้นที่สโกมีค่าสูงสุดในวันที่ ๑๙ สิงหาคม เท่ากับ ๔๒๘.๙๔ จุด
- ๓. ในเดือนตุลาคม-พฤศจิกายน เป็นการขยายตัวครั้งใหญ่ที่สุด ดัชนีราคาหุ้นที่สโกมีค่าสูงสุดในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ซึ่งสูงกว่าดัชนีราคาหุ้นที่สโกในวันเปิดทำการวันแรกของปี พ.ศ. ๒๕๒๐ ถึง ๔๔๘.๗๗ จุด

การที่มูลค่าของหลักทรัพย์ในปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เพิ่มขึ้นสูงมากเพราะช่วง ๒-๓ ปีที่ผ่านมา การลงทุนขบเซามาก ทำให้เอกชนกัยืมเงินจากธนาคารพาณิชย์ไม่มาก ธนาคารจึงมีเงินเหลือมาก ธนาคารจึงปล่อยเงินให้บริษัทเงินทุนกู้ด้วยอัตราดอกเบี้ยต่ำ เพื่อให้ลูกค้าของบริษัทเงินทุนกู้เงินไปซื้อ

หลักทรัพย์อีกต่อหนึ่ง และมีการเก็บกำไรกันอย่างกว้างขวาง เสถียรภาพของราคาหลักทรัพย์ลดลง

การซื้อขายหลักทรัพย์ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑

อุปทานของหลักทรัพย์เพิ่มเป็น ๗๑ หลักทรัพย์ หลักทรัพย์ต่าง ๆ มีความคล่องตัวมากขึ้น ในต้นปี พ.ศ. ๒๕๒๑ มีการ "แตกมูลค่าหลักทรัพย์ให้ต่ำลง" ทำให้การซื้อขายหลักทรัพย์ซึ่งซบเซามาตั้งแต่กลางเดือนพฤศจิกายนถึงสิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ กลับฟื้นตัวขึ้นมาอีกในกลางเดือนมกราคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ดัชนีราคาหุ้นทิสโก้ขึ้นสูงสุดเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ เท่ากับ ๗๗๗.๖๖ จุด แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ามูลค่าการซื้อขายไม่มากนัก

หลังจากได้รับกรประกาศการแก้ไขประกาศกระทรวงการคลัง (ฉบับที่ ๖) ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๑ เกี่ยวกับบริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาตอันมีผลให้บริษัทที่กำลังทำการแตกมูลค่าหลักทรัพย์ให้ต่ำลงถูกระงับไป ราคาหลักทรัพย์ของบริษัทเหล่านั้นจึงลดลงอย่างรวดเร็ว ทำให้หลักทรัพย์อื่น ๆ พลอยมีราคาตกลงไปด้วย นับจากนั้นจนถึงเดือนกรกฎาคม มูลค่าการซื้อขายก็ลดลงมาเป็นลำดับ เนื่องจากประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๐ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๒๐ ให้อำนาจแก่รัฐในการจัดเก็บภาษีกำไรจากการซื้อขายหลักทรัพย์และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๒๑ ก่อให้เกิดความยุ่งยากในทางปฏิบัติทั้งผู้เป็นนายหน้าและผู้ลงทุนซื้อหลักทรัพย์ นอกจากนี้ผู้ลงทุนซื้อหลักทรัพย์ยังเกรงว่าทางราชการจะสืบทราบแหล่งรายได้อื่น ๆ ประกอบกับปริมาณเงินในตลาดฯ ถูกดึงไปสู่หลักทรัพย์ใหม่ประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาท และธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศเพิ่มอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานเป็นร้อยละ ๑๐.๕ ทำให้การขยายสินเชื่อของสถาบันการเงินลดลง และท้ายสุดยังมีการปลอมแปลงใบหุ้นและตราสารไอออนหุ้นทำให้ผู้ลงทุนขาดความเชื่อถือ

พอช่วงเดือนสิงหาคม ตลาดหลักทรัพย์เริ่มตึกคึกคักขึ้นและเริ่มมากสุดในเดือนตุลาคม โดยมีดัชนีราคาหุ้นทิสโก้มีค่าเท่ากับ ๘๒๖.๘๒ จุด ในวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๒๑ สาเหตุสำคัญเนื่องจากการแก้ไขกำไรในการเพิ่มทุนของบริษัทจดทะเบียนและบริษัทรับอนุญาต โดยมีข่าวลือว่าบริษัทจะถูกระเบียบการควบคุมการเพิ่มทุนจากกระทรวงการคลัง ซึ่งตอนนั้นจะเพิ่มทุนได้ยาก ดังนั้นบริษัทต่าง ๆ ในตลาดหลักทรัพย์จึงเร่งเพิ่มทุนอย่างเต็มที่ มีการซื้อขายโดยใช้วิธี Short Selling ในหลักทรัพย์ที่คาดว่าราคาจะตก ซึ่งการทำเช่นนี้ก็โดยหวังผลกำไรในระยะสั้น ทำให้ปริมาณการซื้อขายมีมากยิ่งขึ้น

ในเดือนธันวาคม ภาวะการซื้อขายขบเซาลงมาก เนื่องจากผู้ลงทุนมีประสบการณ์จากช่วงนี้ของปี ๒๕๒๐ และประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทเงินทุน ประกาศเมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๒๑ ทำให้บริษัทเงินทุนที่ซื้อหลักทรัพย์ไว้เกินกว่าร้อยละ ๖๐ ของเงินกองทุน ต้องเร่งนำหุ้นออกจำหน่ายประกอบกับภาวะเงินตึงตัวที่เริ่มก่อตัวมาแต่ต้นปีทำให้ราคาหลักทรัพย์ลดลงมาก

การซื้อขายหลักทรัพย์ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒

การซื้อขายหลักทรัพย์ในปี ๒๕๒๒ นี้ขบเซามาตลอด เนื่องจากสาเหตุหลายประการ ทั้งปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน และบางหลักทรัพย์ต้องซื้อขายต่ำกว่าราคาที่เราไว้อีกด้วย

บริษัทเงินทุนมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับตลาดหลักทรัพย์ ดังนั้นในช่วงที่ตลาดหลักทรัพย์ขบเซา บริษัทเงินทุนจะขบเซาตาม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบริษัทที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ด้วยจะกระทบกระเทือนโดยตรงจากราคาหุ้นหรือหลักทรัพย์ที่ตกลง

นอกจากนั้นภาวะการเงินตึงตัวที่เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๒๐ ต่อเนื่องมาถึงปี ๒๕๒๑ การขึ้นราคาน้ำมันของกลุ่มโอเปคในปี ๒๕๒๐ ระดับราคาของสินค้าที่เพิ่มขึ้นตลอดเวลา ซึ่งทำให้รัฐบาลคาดการณ์ว่าจะเกิดภาวะเงินเฟ้อทำให้ธนาคารแห่งประเทศไทยประกาศขึ้นอัตราดอกเบี้ยมาตรฐานถึง ๒ ครั้ง โดยครั้งแรกในต้นปี ๒๕๒๑ จากร้อยละ ๘.๕ เป็นร้อยละ ๑๐.๕ และครั้งที่สองในปลายปี ๒๕๒๑ นั้นเองโดยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ดังนั้นทำให้การเงินฝืดหนักขึ้นไปอีก ทั้งนี้เพราะการที่ราคาสินค้าสูงขึ้นเนื่องมาจากสาเหตุต้นทุนการผลิตสูง (Cost push) มิใช่ประชาชนไม่มีกำลังซื้อ (purchasing power) ธนาคารพาณิชย์จึงงดการปล่อยสินเชื่อกับลูกค้าบางราย หรือบางโครงการเพราะธนาคารได้รับผลตอบแทนไม่คุ้มกับรายจ่ายที่เกิดขึ้น ดังนั้นบริษัทเงินทุนจึงไม่สามารถจัดหาเงินกู้มาให้แก่ลูกค้าได้เพียงพอเช่นเคย ประกอบกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารพาณิชย์จากต่างประเทศขึ้นสูงมากจนไม่คุ้มกับการกู้ยืม ธนาคารพาณิชย์จึงรับใช้เงินกู้ต่างประเทศเสียปริมาณเงินหมุนเวียนในประเทศจึงลดน้อยลง ดังนั้นในการบริหารการเงินของบริษัทเงินทุนจึงเริ่มประสบปัญหาต่าง ๆ ตามมาเป็นระยะ ๆ การดำเนินธุรกิจเงินทุนมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับประชาชนเป็นส่วนใหญ่ แม้ว่าจะไม่มากเท่ากับธนาคารพาณิชย์แต่ก็ถือได้ว่ามาก ทั้งผู้ที่มีเงินออม ผู้ลงทุน ผู้ติดต่อทำธุรกิจกับบริษัทเงินทุน ซึ่งผลกระทบย่อมมีไปถึงส่วนรวม คือ เศรษฐกิจของประเทศด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. ศึกษาถึงการบริหารการเงินและปัญหาในการบริหารการเงินของบริษัทเงินทุนในด้านต่าง ๆ
๒. พิจารณาการศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินโดยตรงที่ก่อให้เกิดปัญหา
๓. ศึกษาถึงการควบคุมของกฎหมายและหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง
๔. เพื่อหาแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาในการบริหารการเงินของธุรกิจเงินทุนและด้านการออกกฎหมายควบคุมของรัฐบาล

ขอบเขตและวิธีการค้นคว้าวิจัย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ

๑. ศึกษาถึงบริษัทที่ประกอบธุรกิจเงินทุนเป็นหลัก ซึ่งมีอยู่ ๑๑๓ บริษัท (ถูกถอนใบอนุญาตไป ๑ บริษัท จึงเหลือ ๑๑๒ บริษัท) ในจำนวนนี้เป็นบริษัทที่ประกอบธุรกิจเงินทุนอย่างเดียว ๒๔ บริษัท และประกอบธุรกิจเงินทุนหลักทรัพย์ ๘๘ บริษัท

๒. ศึกษาเฉพาะปัญหาในการบริหารการเงินระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๒ ในด้านแหล่งที่มาและแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุน (Sources and Uses of fund)

ด้านตัวเลขประกอบการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะใช้สิ้นสุดเพียง ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ เป็นหลัก แต่บางตัวเลขที่สามารถหาข้อมูลได้มากกว่า ก็ได้นำมาประกอบมากเท่าที่จะทำได้

วิธีการศึกษาค้นคว้าวิจัย ได้กระทำดังนี้

ก. ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) จากบริษัทเงินทุนต่าง ๆ

๑. การสัมภาษณ์ ได้จัดทำหนังสือขอเข้าทำการสัมภาษณ์กรรมการผู้จัดการบริษัทเงินทุน ๑๕ บริษัท รวมทั้งบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์บุคคลวิสาหกิจด้วยจึงเป็น ๑๖ บริษัท ทั้ง ๑๕ บริษัทนี้ได้ส่งขึ้นมาโดยวิธีจับสลาก ได้รับอนุญาตให้เข้าสัมภาษณ์ ๘ บริษัท นอกจากนั้นยังได้สัมภาษณ์ท่านนายกสมาคมไทยเงินทุนและหลักทรัพย์ ที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์เกียรตินาคนิ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายวิชาการ เจ้าหน้าที่ฝ่ายกำกับและตรวจสอบสถาบันเงินทุน ธนาคารแห่งประเทศไทย เจ้าหน้าที่กองนโยบายการเงินและสถาบันการเงิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

๒. การใช้แบบสอบถาม สอบถามท่านกรรมการผู้จัดการของบริษัทเงินทุนทุกบริษัท โดยจัดส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์จำนวนทั้งสิ้น ๘๖ บริษัท ส่วนบริษัทที่เหลืออีก ๑๖ บริษัท คือ บริษัทที่ออกสัมภาษณ์และให้กรอกแบบสอบถามด้วย

ข. ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากแหล่งต่าง ๆ เช่น ธนาคารแห่งประเทศไทย ตำรา-เอกสารของทางสมาคมไทยเงินทุนและหลักทรัพย์ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ ตลอดจนวิทยานิพนธ์และรายงานที่เกี่ยวข้อง

ค. การประมวลข้อมูล จากข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ ประมวลศึกษาเปรียบเทียบ และสรุปปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารการเงินของบริษัทเงินทุน

๑. การสัมภาษณ์ ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้มีความรู้ความสามารถและท่านกรรมการผู้จัดการ ดังต่อไปนี้

<u>หน่วยงาน / บริษัท</u>	<u>ชื่อ</u>	<u>ตำแหน่ง</u>	<u>วันที่สัมภาษณ์</u>
๑. ธนาคารแห่งประเทศไทย	คุณวรัตน์ เลชะกุล	หัวหน้าฝ่ายกำกับและ วิเคราะห์สถาบันเงินทุน ^๑	ตค. ๒๒
๒. ธนาคารแห่งประเทศไทย	คุณสถาพร ชินะจิต	หัวหน้าฝ่ายกำกับและ วิเคราะห์สถาบันเงินทุน	พย. ๒๒
๓. ธนาคารแห่งประเทศไทย	คุณพรทิพย์ กงศักดิ์	รองหัวหน้าฝ่ายกำกับ และ วิเคราะห์สถาบันเงินทุน	พย. ๒๒
๔. บงล. เกียรตินาคิน จำกัด	คุณสุพล วัฒนเวทิน	กรรมการผู้จัดการ	๒๔ พย. ๒๒
๕. สมาคมไทยเงินทุนและ หลักทรัพย์	คุณโสภณ วิจิตรกร	นายกสมาคมไทยเงินทุน และหลักทรัพย์	๖ ตค. ๒๒
๖. บริษัทธรรมนิติ จำกัด	คุณไพศาล พิฆังคค	ที่ปรึกษากฎหมาย บงล. เกียรตินาคินจำกัด	๑๔ ตค. ๒๒

^๑ ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง เป็นหัวหน้าส่วนการบัญชีงบประมาณ ธนาคารแห่งประเทศไทย

<u>หน่วยงาน / บริษัท</u>	<u>ชื่อ</u>	<u>ตำแหน่ง</u>	<u>วันที่สัมภาษณ์</u>
๗. บง.ชินเซียร์ทริสต์ จำกัด	คุณสุเทพ เขียมประเสริฐ	ผู้ช่วยผู้จัดการ	๒๓ มค. ๒๓
๘. บงล. กรุงทอง จำกัด	คุณลือเดช เศรษฐถาวร	รองกรรมการผู้จัดการ	๒๓ มค. ๒๓
๘. บงล. ไทยรุ่งเรืองทริสต์ จำกัด	คุณณัฐฉิณี เอื้อจงประสิทธิ์	รองผู้จัดการ	๒๓ มค. ๒๓
๑๐. บงล. ลินเอเซีย จำกัด	คุณฮ้างของ แซ่ตั้ง	ผู้ช่วยผู้จัดการ	๒๔ มค. ๒๓
๑๑. บงล. ร่วมเสริมกิจ จำกัด	ดร.ชัยยุทธ ปิรันธน์โอวาท	กรรมการ รองผู้อำนวยการ	๓๑ มค. ๒๓
๑๒. บงล.บูรพา จำกัด	คุณสุรินทร์ พลยะศรีสวัสดิ์	ผู้จัดการฝ่าย	๔ กพ. ๒๓
๑๓. บงล.ภัทรธนกิจ จำกัด	ดร.ปัญญา ตันดียวงศ์	กรรมการผู้จัดการ	๔ กพ. ๒๓
๑๔. กองนโยบายการเงินและสถาบันการเงิน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง	คุณจุฬารัตน์ สุธีธร	เศรษฐกร ๔	๑๑ กพ. ๒๓

๒. การใช้แบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้สำหรับกรรมการผู้จัดการเป็นผู้ตอบ ใช้ประชากรทั้งหมด คือ ๑๑๒ บริษัท โดยจัดส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ ๘๖ ชุด ตั้งแต่วันที่ ๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ส่วนอีก ๑๖ ชุด ได้ออกสัมภาษณ์ บางบริษัทก็ได้รับอนุญาตให้สัมภาษณ์และกรอกแบบสอบถามให้ทันที บางบริษัทก็จะส่งกลับมาให้ทางไปรษณีย์ ส่วนบางบริษัทไม่ได้รับอนุญาตให้สัมภาษณ์ด้วยสาเหตุต่าง ๆ กันเช่น ท่านผู้จัดการมีงานมากไม่มีเวลา ฯลฯ แต่จะกรอกแบบสอบถามแล้วส่งกลับทางไปรษณีย์บ้าง ดังนั้นในจำนวน ๑๑๒ ชุดได้รับแบบสอบถามกลับมา ๒๘ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙๘ ดังมีรายละเอียด ดังนี้

<u>บริษัท</u>	<u>จำนวน</u>	<u>ได้รับกลับคืน</u>	<u>ร้อยละ</u>
๑. เงินทุนหลักทรัพย์	๘๔	๒๒	๒๖.๑๙
๒. เงินทุน	๒๘	๗	๒๕.๐๐
รวม	<u>๑๑๒</u>	<u>๒๙</u>	<u>๒๕.๘๙</u>

อุปสรรคในการออกแบบสอบถามในครั้งนี้คือ ความยากในการที่จะออกแบบสอบถามได้ชัดเจนลงไป ที่จะให้บริษัทเงินทุนทุกบริษัทตอบได้อย่างครบถ้วน ทั้งนี้เพราะพื้นฐาน (Background) ในการก่อตั้งของแต่ละบริษัทแตกต่างกัน ทั้งผู้ถือหุ้น วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ระยะเวลาในการก่อตั้ง และความสามารถชำนาญงานของผู้บริหารของแต่ละบริษัท ประกอบกับสถานการณ์ภาวะการเงินของประเทศเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และการเปลี่ยนแปลงแต่ละครั้งก็ส่งผลกระทบต่อบริษัทเงินทุนอย่างมาก และการกระทบกระเทือนในแต่ละบริษัทก็ไม่เท่ากันอีก แต่ละบริษัทต้องพยายามประคับประคองกิจการของตนให้ผ่านพ้นภาวะการณีนี

~~X~~ ด้วยเหตุนี้จึงไม่สามารถที่จะใช้วิธีการทางสถิติมาทดสอบสมมุติฐานของปัญหาได้ และการได้รับแบบสอบถามกลับมาไม่มากนักอันเนื่องมาจากเป็นช่วงระยะเวลาปลายปีทางการเงิน ทางบริษัทโดยเฉพาะผู้บริหารจะไม่ค่อยมีเวลา และประกอบกับความไม่ค่อยเข้าใจในแบบสอบถามดังกล่าวแล้วข้างต้น จึงยากในการตอบอย่างเต็มที่ ทั้งภาวะการเงินในปัจจุบัน ความผันผวนมีมาก ปัญหาในการบริหารการเงินที่เกิดขึ้นจึงมีมากเป็นเงาตามตัว และแตกต่างกันไปตามระยะเวลา ผู้บริหารต้องแก้ไขปัญหาลักษณะนี้เป็นครั้งเป็นคราวไป จึงไม่สามารถจะหยิบยกมากล่าวได้โดยละเอียด นอกจากนี้กฎหมายที่บังคับใหม่ก็ยังไม่อาจมองเห็นผลได้ทันที เพราะเพิ่งประกาศใช้ ยังต้องการเวลาอีกสักระยะหนึ่ง

ดังนั้นทุกบริษัทจึงค่อนข้างจะระมัดระวังบริษัทของตัวเองไม่ค่อยอยากจะทำถึงปัญหาที่เกิดขึ้นนัก เพราะทุกบริษัทกำลังสร้างภาพพจน์ในทางที่ดีแก่ผู้ลงทุนและสถาบันต่าง ๆ เพื่อเรียกร้องความเชื่อถือในความมั่นคงก้าวหน้าเช่นเดียวกับที่เคยมีมาใน ๒-๓ ปีก่อนหน้านี้เอง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คาดว่าจะได้รับประโยชน์ คือ

๑. ทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาของการบริหารการเงินของประเทศในด้านบริษัท
เงินทุนและความสำคัญของธุรกิจนี้ ต่อกิจการทางธุรกิจอื่น ๆ
๒. ทราบลักษณะและปัญหาของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินโดยตรงที่ก่อให้เกิด
ปัญหาและทางแก้ไข
๓. ทราบขอบเขตของกฎหมายและการควบคุมของธนาคารแห่งประเทศไทยว่าเพียงพอ
และรัดกุมหรือไม่ เพื่อเป็นแนวทางที่เสนอแนะในการแก้ไขและเพิ่มเติมในโอกาสต่อไป
๔. เป็นแนวทางในการปรับปรุงในอนาคตของธุรกิจเงินทุนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมต่อ
ภาวะเศรษฐกิจการเงินของประเทศ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย